

ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP
Begrotingsproces 2026-2030, Kadernota

PROGRAMMA
Financiën, organisatie en informatie

PORTEFEUILLEHOUDER
T. Vereijken

Het Algemeen Bestuur

1. Neemt kennis van de hoofdlijn van de kadernota zoals weergegeven in de bijgevoegde presentatie.
2. Bespreekt het voorkeursscenario van het college, zoals dat wordt uitgewerkt in de kadernota, ter voorbereiding op de besluitvormende bespreking in juli.

Toelichting

Tijdens de beeldvormende bespreking van de Kadernota in het Algemeen Bestuur in maart jl. is geconstateerd dat er sprake is van een opwaartse druk op de kostenontwikkeling. Het college heeft aangegeven continu met een kritische blik naar de kostenontwikkeling te kijken en aandacht te hebben voor het realiseren van de opgaven met een zo beperkt mogelijke kostenstijging. Alle ontwikkelingen maken echter dat het een grote uitdaging is om een goede balans te houden uitvoering, ambities, lastendruk en financiële gezondheid.

Verschillende fracties hebben in hun bijdragen gevraagd de kostenontwikkeling kritisch tegen het licht te houden en verzocht om het uitwerken van mogelijke scenario's. Temporiseren werd met name als uitwerkrichting genoemd. Daarbij werden ook het vermijden van toekomstige kosten en het voorkomen van achteruitgang op onderwerpen waarop is geïnvesteerd als uitgangspunten meegegeven. Het college is hiermee aan de slag gegaan.

Drie scenario's

Bij de uitwerking van de scenario's heeft het college de focus gelegd op de nieuwe activiteiten. Dit om te voorkomen dat reeds bereikte resultaten teniet worden gedaan.

In grote lijnen zijn de uitgewerkte scenario's onder te verdelen in drie hoofdvarianten:

1. Voortzetten van de huidige planning

In dit scenario wordt vastgehouden aan de bestaande planningen en koers. De uitvoering van doelen en activiteiten verloopt conform de bestaande ambities en uitgangspunten uit het bestuursprogramma. Dit brengt een stevige lastendrukontwikkeling met zich mee (huishoudens ca 15% en agrarische bedrijven ca 19%).

2. Verantwoord temporiseren (voorkeursscenario van het college)

In dit scenario wordt vastgehouden aan de ambities en uitgangspunten uit het bestuursprogramma, met een bewuste keuze om bepaalde maatregelen gefaseerd of in aangepast tempo uit te voeren. Deze aanpak zorgt voor een stabiele en verantwoorde ontwikkeling, met behoud van focus op duurzame resultaten én oog voor financiële houdbaarheid. Dit leidt tot een beperktere stijging van de lastendruk dan in scenario 1 (ca 11% voor huishoudens en 12,5% voor agrarische bedrijven).

3. Stagneren uitvoering bestuursprogramma

Dit scenario bevat ingrijpende maatregelen om de lastenstijging verder te beperken. Hierbij wordt bewust afgeweken van de huidige koers en worden geplande maatregelen/projecten op een minimumniveau of helemaal niet uitgevoerd. Hiermee worden ambities uit het bestuursprogramma deels losgelaten. Hoewel dit scenario nadrukkelijk

niet de voorkeur van het college heeft, wordt het meegenomen als alternatief indien het Algemeen Bestuur verdere beperking van de lastenstijging noodzakelijk acht. Dit scenario leidt tot een verdere beperking van de stijging van de lastendruk dan in scenario 1 (ca 9%-10% voor huishoudens en ruim 10,5% voor agrariërs).

De scenario's zijn in bijlage B verder uitgewerkt en bestaan elk uit een samenhangend pakket aan maatregelen. Voor veel dossiers zal het Algemeen Bestuur (AB) nog afzonderlijke bestuursvoorstellen ontvangen en daarover, zoals gebruikelijk, afzonderlijke besluiten nemen. Het college zal bij de nadere uitwerking van deze voorstellen het voorkeursscenario (van de kadernota) als uitgangspunt hanteren.

Het college heeft er bewust voor gekozen om te werken met samenhangende pakketten van maatregelen, omdat afzonderlijke maatregelen onvoldoende effect hebben op de ontwikkeling van de tarieven.

Presentatie hoofdlijn Kadernota

Daarnaast vindt u bij deze notitie een bijlage met daarin (in presentatievorm) de hoofdlijn van de Kadernota. Deze presentatie is vergelijkbaar met degene die we in voorgaande jaren in juni in het AB hebben gedeeld. U leest hierin de uitgangspunten voor de kadernota, de mutaties in de lastenontwikkeling en wat dit betekent voor de lastendrukontwikkeling.

Doel Kadernota

De Kadernota is het moment waarop het Algemeen Bestuur aan de voorkant sturing geeft aan het begrotingsproces. Tijdens de beeldvormende bijeenkomst (maart 2025) heeft het AB al een eerste richting meegegeven. In de besluitvormende vergadering van juli 2025 volgen de algemene beschouwingen van de fracties en stelt het Algemeen Bestuur de Kadernota definitief vast. Deze vormt vervolgens het uitgangspunt voor het opstellen van de Begroting en Meerjarenraming 2026–2030.

Wanneer het Algemeen Bestuur een andere koers voor ogen heeft dan het college in de Kadernota (en in het voorkeursscenario in deze notitie) schetst, is de besluitvormende bespreking in juli het moment om bij te sturen. Dat kan via moties of amendementen met voorstellen voor bijsturing, inclusief dekking. Het college verwerkt deze richting dan bij het opstellen van de begroting of – bij grotere wijzigingen – bij een volgend begrotingsproces.

Bedoeling van de opiniërende bespreking

De Kadernota die in juli voorligt bevat het voorkeursscenario van het college zoals beschreven in bijlage B. Het doel van deze opiniërende vergadering is dat u met elkaar uw gedachten deelt over de lijn van de Kadernota en met name de scenario's, wat bijdraagt aan een goede voorbereiding van de besluitvormende bespreking in het AB van juli. Om u in voorbereiding van het AB van juli zo goed mogelijk te ondersteunen wordt u gevraagd na de opiniëring zo snel als mogelijk aan te geven of u van plan bent een amendement in te dienen.

Lelystad, 20 mei 2025

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.

Bijlagen

- a. Presentatie Kadernota
- b. Toelichting scenario's Kadernota

